

۵۳۹۸۵/ ۱۱۶۸۰۶

۱۳۹۸، ۹، ۱۳

جمهوری اسلامی ایران
رئیس جمهور

بسمه تعالی

"با صلوات بر محمد و آل محمد"

جناب آقای دکتر لاریجانی

رئیس محترم مجلس شورای اسلامی

لایحه "مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی" که به پیشنهاد وزارت دادگستری در جلسه ۱۳۹۸/۷/۲۱ هیئت وزیران با قید دو فوریت به تصویب رسیده است، برای طی تشریفات قانونی به پیوست تقدیم می شود.

حسن روحانی
رئیس جمهور

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

بسمه تعالی

مقدمه توجیهی:

با عنایت به انقضای مدت اجرای آزمایشی قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد - مصوب ۱۳۹۰- و با توجه به نتایج حاصل از ارزیابی تأثیرات اجرای قانون مذکور در هشت سال گذشته و ضرورت اتخاذ تدابیر و اقدامات روزآمد برای تقویت شاخص‌های شفافیت، پایش، پاسخگویی و انضباط اداری و مالی، لایحه زیر برای طی تشریفات قانونی تقدیم می‌شود:

"لایحه مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی"

بخش اول - تعاریف و کلیات

ماده ۱- اصطلاحات مندرج در این قانون در معانی مشروح زیر به کار می‌روند:

۱- فساد: هر فعل یا ترک فعل عمدی که توسط هر شخص حقیقی یا حقوقی به صورت فردی، جمعی یا سازمان یافته صورت می‌گیرد و با نقض قوانین و مقررات یا سوءاستفاده از اختیارات قانونی منجر به کسب هرگونه منفعت یا امتیاز مستقیم یا غیرمستقیم برای خود یا دیگری می‌گردد یا ضرر و زیانی را به اموال، منافع، منابع یا سلامت و امنیت عمومی و یا جمعی از مردم وارد می‌نماید.

تبصره - تعریف فوق تنها به منظور اعمال احکام و ضمانت اجرای مقرر در این قانون کاربرد دارد و مبنای اعمال احکام و ضمانت اجرای مذکور در قوانین دیگر از جمله حکم ماده (۲۸۶) قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۹۲، نمی‌باشد.

۲- سلامت نظام اداری - مالی: وضعیتی که در نتیجه عواملی نظیر قانون‌گرایی، شفافیت، نظارت، پاسخگویی، انضباط اداری و مالی و شایسته‌سالاری در نظام اداری برقرار می‌باشد و امکان تأمین حسن عملکرد و همچنین شناسایی فساد اداری - مالی و زمینه‌های فسادخیز، پیشگیری از آن و همچنین مقابله با آن را فراهم می‌آورد.

۳- ستاد: ستاد مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی موضوع ماده (۴) این قانون.

ماده ۲- اشخاص مشمول این قانون عبارتند از:

۱- قوای سه‌گانه جمهوری اسلامی ایران اعم از:

الف - قوه مجریه شامل وزارتخانه‌ها، مؤسسات، دانشگاه‌ها و شرکت‌های دولتی، مؤسسات انتفاعی وابسته به دولت، بانک‌ها و مؤسسات اعتباری دولتی، شرکت‌های بیمه دولتی و همچنین دستگاه‌هایی که شمول قانون بر آنها مستلزم ذکر یا تصریح نام است، اعم از اینکه قانون خاص خود را داشته و یا از

قوانین و مقررات عام تبعیت نمایند نظیر وزارت جهادکشاورزی، شرکت ملی نفت ایران، شرکت ملی گاز ایران، شرکت ملی صنایع پتروشیمی ایران، سازمان گسترش و نوسازی صنایع ایران، سازمان بنادر و کشتیرانی جمهوری اسلامی ایران، سازمان توسعه و نوسازی معادن و صنایع معدنی ایران، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران و تمامی مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به همه موارد مذکور.

ب - قوه مقننه شامل مجلس شورای اسلامی، شورای نگهبان، دیوان محاسبات کشور و تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها، اعضای شورای نگهبان و نمایندگان مجلس شورای اسلامی.

پ - قوه قضاییه شامل دادسراها و دادگاه‌های دادگستری اعم از دادگاه‌های عام، خاص و ویژه، سازمان بازرسی کل کشور، دیوان عدالت اداری، سازمان قضایی نیروهای مسلح و تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها و همچنین شوراهای حل اختلاف.

۲- نهادها و واحدهای زیرنظر مقام معظم رهبری اعم از نظامی و غیرنظامی و تولید آستان‌های مقدس و موقوفات و بنیادها و نهادهای انقلاب اسلامی و تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها.

۳- مؤسسات و نهادهای عمومی غیردولتی موضوع ماده (۳) قانون مدیریت خدمات کشوری - مصوب ۱۳۸۶- از جمله شهرداری‌ها، کمیته امداد امام خمینی (ره)، هلال احمر جمهوری اسلامی ایران و همچنین تمامی سازمان‌ها، مؤسسات و شرکت‌های تابع یا وابسته به آنها.

۴- شوراهای اسلامی شهر و روستا، بخش، شهرستان، استان، شورای عالی استان‌ها.

۵- مؤسسات و نهادهای مأمور به خدمات عمومی که عبارتند از اشخاص حقوقی که تحت نظارت دولت عهده‌دار یک یا چند امر عمومی بوده و خدمات آنها جنبه‌ی عام المنفعه دارد نظیر مؤسسات اعتباری، بانک‌های خصوصی، شرکت‌های بیمه‌ای، شرکت‌های واسپاری (لیزینگ‌ها)، صرافی‌ها، تعاونی‌های اعتباری، صندوق‌های بازنشستگی، شرکت‌های سرمایه‌گذاری سهام عدالت، کانون کارشناسان رسمی دادگستری، سازمان نظام پزشکی، جامعه حسابداران و حسابرسان رسمی و سازمان نظام مهندسی.

۶- سایر اشخاص حقیقی و حقوقی غیردولتی موضوع این قانون.

ماده ۳- اشخاص مشمول موظفند به منظور پیشگیری از فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی نسبت به انجام تکالیف عمومی و اختصاصی خود با در نظر گرفتن اصول زیر اقدام نمایند:

۱- حاکمیت قانون

۲- شفافیت

۳- توسعه نظام نظارت و پایش داخلی

۴- توسعه دولت الکترونیک

۵- نظام پاسخگویی و مسئولیت پذیری

۶- انضباط اداری - مالی

۷- حاکمیت فرهنگ دینی و اخلاقی

۸- حاکمیت شایسته سالاری

بخش دوم - ستاد مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی

ماده ۴- در اجرای فرمان هشت ماده ای مقام معظم رهبری مورخ ۱۳۸۰/۲/۱۰ و به منظور هماهنگی بین قوای سه گانه، ستاد مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی از اعضای زیر تشکیل می شود:

۱- معاون اول رئیس جمهور (رئیس ستاد)

۲- وزیر امور اقتصادی و دارایی

۳- وزیر اطلاعات

۴- وزیر دادگستری

۵- وزیر کشور

۶- رئیس سازمان اداری و استخدامی کشور

۷- رئیس سازمان برنامه و بودجه کشور

۸- معاون اول رئیس قوه قضائیه

۹- دادستان کل کشور

۱۰- رئیس سازمان بازرسی کل کشور

۱۱- نایب رئیس اول مجلس شورای اسلامی

۱۲- رئیس کمیسیون اصل نودم مجلس شورای اسلامی

۱۳- رئیس هیئت نظارت بر رفتار نمایندگان

تبصره ۱- دبیرخانه ستاد زیر نظر معاون اول رئیس جمهور تشکیل و دبیر آن توسط وی منصوب می شود.

تبصره ۲- آیین نامه داخلی ستاد مشتمل بر چگونگی اداره جلسات و تصمیم گیری ها، وظایف دبیرخانه و سایر مسایل مربوط به تصویب ستاد می رسد.

تبصره ۳- ستاد می تواند برای انجام برخی از وظایف قانونی خود حسب ضرورت کمیسیون های تخصصی مربوط را زیر نظر دبیرخانه ایجاد نموده و ترکیب، شرح وظایف و نحوه فعالیت آنها را مشخص نماید.

تبصره ۴- به منظور کسب اطلاع و استفاده از نظرات نمایندگان دستگاه های اجرایی ذی ربط، بخش خصوصی و جامعه مدنی و دانشگاهی، دبیر ستاد می تواند حسب موضوع از اشخاص مربوط در جلسات ستاد و کمیسیون های مربوط دعوت به عمل آورد.

ماده ۵- وظایف ستاد عبارتند از:

۱- تصویب سیاست ها و راهبردها، اولویت ها و برنامه های پیشگیری از فساد و مقابله با آن و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی در چهارچوب سیاست های کلی نظام و قوانین موجود.

۲- تعیین شاخص سنجش فساد و سلامت اداری - مالی در سطح ملی و دستگاهی

۳- اتخاذ تصمیم در خصوص گزارش های واصله از دبیرخانه

۴- اتخاذ تصمیم راجع به گزارش های واصله در خصوص کیفیت و کفایت قوانین و مقررات ضدفساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی کشور

۵- تقویت هماهنگی، تعامل و انسجام بین سه قوه و بخش خصوصی و جامعه مدنی در راستای استفاده از ظرفیت های قوا در امر مقابله با فساد و سلامت نظام اداری - مالی.

۶- نظارت بر حسن اجرای برنامه ها و مصوبات ستاد از طریق دبیرخانه

۷- اتخاذ تصمیم در مورد گزارش های نظارتی دستگاه های ذی صلاح

۸- تدوین سیاست های رسانه ای مقابله با فساد با رعایت قوانین مربوط از جمله قانون آیین دادرسی کیفری - مصوب ۱۳۹۲ - و اصلاحات بعدی آن.

۹- همکاری با بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت ها و امکانات آنها در انجام وظایف

ماده ۶- ستاد موظف است گزارش اجرای این قانون را سالانه به مقام معظم رهبری و رؤسای سه قوه ارسال و با رعایت قانون انتشار و دسترسی آزاد به اطلاعات - مصوب ۱۳۸۸ - برای اطلاع عموم منتشر نماید.

ماده ۷- به منظور هماهنگی و راهبری و نظارت بر اجرای این قانون در مراکز هر یک از دستگاه های موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) این قانون، کارگروه مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی با ترکیب زیر یا عناوین مشابه آن تشکیل می شود:

۱- بالاترین مقام دستگاه (رییس) یا یکی از معاونین به تشخیص رییس (نایب رییس)

۲- مدیر واحد بازرسی و مدیریت عملکرد و پاسخگویی به شکایات (دبیر)

۳- مدیر واحد حراست

۴- مدیر واحد حقوقی

۵- مدیر مرکز فناوری اطلاعات

۶- ذی حساب (یا مدیر مالی)

۷- مسئول هماهنگی هیئت‌های رسیدگی به تخلفات اداری کارکنان

۸- سایر اشخاص به تشخیص بالاترین مقام دستگاه (حسب موضوع مورد بحث)

تبصره - شورای عالی اداری موظف است ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون نسبت به شناسایی و ساماندهی و عنداللزوم انحلال کارگروه‌ها و شوراهایی که دارای وظایف مشابه هستند اقدام نماید.

بخش سوم - تکالیف اشخاص مشمول

ماده ۸- سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است به منظور مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی با هماهنگی و تأیید ستاد نسبت به موارد زیر اقدام نماید:

۱- آسیب‌شناسی ساختار دستگاه‌های مشمول مقابله با فساد کشور با هماهنگی و مشارکت دستگاه‌های مزبور و پیشنهاد اصلاح آن به مراجع ذی‌ربط.

۲- آسیب‌شناسی نقاط فسادخیز و فرآیندهای در معرض آسیب و فساد اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۲) این قانون با هماهنگی و مشارکت دستگاه‌های مزبور و پیشنهاد اصلاح آن به مراجع ذی‌ربط.

۳- نظارت بر اجرای حقوق شهروندی در نظام اداری و آسیب‌شناسی نحوه اجرای آن و ارائه پیشنهادها و اصلاحی به مراجع ذی‌ربط.

۴- تهیه و تدوین منشور اخلاق حرفه‌ای کارگزاران نظام با همکاری سایر دستگاه‌ها براساس منابع اسلامی و متناسب با توسعه علوم و تجربیات روز دنیا.

۵- چگونگی مدیریت تعارض منافع در اشخاص مشمول.

۶- تعیین معیارها و استانداردها و تأیید اصالت نرم افزارهای اداری - مالی با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی.

تبصره - سازمان موظف است گزارش عملکرد این ماده را به صورت سالیانه و حسب مورد در اختیار ستاد قرار دهد.

ماده ۹- به منظور بهبود فرهنگ عمومی مقابله با فساد و تقویت نظارت همگانی، سازمان اداری و استخدامی کشور موظف است ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون ضمن

آسیب شناسی سامانه های پاسخگویی به شکایات و چگونگی بهره برداری از ظرفیت این سامانه ها، دستورالعمل اجرایی استقرار نظام پاسخگویی به شکایات اعم از حضوری و غیرحضوری و متضمن فرایندها، روش ها، استانداردها، زمانبندی، چهارچوب و نحوه پاسخگویی به شکایات از اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) ماده (۲) این قانون را تهیه نماید. دستورالعمل مذکور پس از تأیید ستاد به تصویب شورای عالی اداری می رسد.

تبصره ۱- اشخاص مشمول این ماده موظفند براساس اطلاعات حاصله، گزارش های تحلیلی - آماری فصلی و سالانه، با تأکید بر فراوانی شکایات را به منظور تحلیل و شناسایی و آسیب شناسی فساد آماده کرده و در اختیار سازمان یادشده قرار دهند.

تبصره ۲- سازمان یادشده موظف است نتایج مطالعات خود را در قالب گزارش های دوره ای به همراه پیشنهادهای لازم تهیه و برای اتخاذ تصمیم به ستاد و هیئت وزیران ارایه نماید. ستاد موظف است گزارش فصلی خلاصه شکایات مطرح شده و پاسخ های ارایه شده را تهیه و جهت اطلاع رسانی مردم در دیدارگاه های عمومی قرار دهد.

ماده ۱۰- سازمان اداری و استخدامی کشور مکلف است سازوکارهای لازم جهت سنجش میزان سلامت اشخاص مشمول را با استفاده از توان و ظرفیت مراکز دانشگاهی، بخش خصوصی و سازمان های مردم نهاد و دستگاه های اجرایی فراهم آورد. نتایج و گزارش های سنجش های صورت گرفته به صورت دوره ای و یا سالیانه و تا پایان خرداد ماه سال بعد به طرق مقتضی اعلام عمومی می گردد.

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد سازمان یادشده به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۱۱- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون، اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- تعیین معیارها، ضوابط و استانداردهای نرم افزارهای اداری و مالی.

۲- تهیه و تدوین الزامات پیشگیری از مفاسد اقتصادی و مقابله با آنها منطبق بر ضوابط تعامل پذیری دولت الکترونیک در فرایندها، پایگاه ها و اطلاعات و سامانه های الکترونیکی از جمله سامانه های مقابله با فساد با همکاری وزارت اطلاعات و سازمان اداری و استخدامی کشور و ارایه آن به شورای اجرایی فناوری اطلاعات جهت تصویب.

تبصره ۱- وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات موظف است الزامات موضوع بند (۲) فوق را در چهارچوب یادشده حداقل هر دو سال یک بار بازبینی و در صورت لزوم اصلاح نموده و به تصویب ستاد برساند.

تبصره ۲- اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) ماده (۲) این قانون موظفند ظرف یک سال پس از لازم الاجرا شدن مصوبه موضوع بند (۲) این ماده، نسبت به پیاده سازی و استقرار سامانه های الکترونیکی خود به نحوی اقدام نمایند که امکان تعامل الکترونیکی در سطوح مختلف با سایر سامانه های الکترونیکی اشخاص مشمول با رعایت اصول صحت، تمامیت، صیانت از داده ها و اصول انکارناپذیری فراهم شود.

ماده ۱۲- اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱) و (۲) ماده (۲) این قانون موظفند از نرم افزارهای مورد تأیید کارگروه موضوع بند (۲) ماده (۱۱) این قانون استفاده و ظرف یک سال پس از لازم الاجرا شدن این قانون نرم افزارهای مورد استفاده خود را با الزامات مربوط سازگار نمایند.

ماده ۱۳- در صورتی که شرکت تولیدکننده نرم افزارهای اداری و مالی، پس از تأیید آنها در مراجع مربوط برخلاف استانداردهای مصوب نسبت به تغییر در نرم افزار اقدام نماید یا به تقلب در طراحی نرم افزارها اقدام کند، رتبه بندی آن شرکت برای سه سال لغو و متخلف تا پنج سال حق ثبت حقوق مادی و معنوی هیچ نرم افزاری را نخواهد داشت.

ماده ۱۴- وزارت امور اقتصادی و دارایی مکلف است به منظور افزایش شفافیت، گسترش رقابت در کشور و پیشگیری از فساد، اقدامات زیر را انجام دهد:

۱- شناسایی نقاط فسادخیز و اعمال نظارت بر فعالیت های اقتصادی اشخاص حقوقی در حیطه وظایف قانونی خود و انعکاس هرگونه سوجریان به همراه پیشنهادهای اصلاحی به مراجع ذی صلاح و دبیرخانه ستاد

۲- راه اندازی سامانه جامع صورت های مالی برای بارگذاری صورت های مالی و گزارش های حسابرسی و بازرسی قانونی اشخاص حقیقی و حقوقی که به موجب قانون و مقررات مکلف به انجام آن هستند.

تبصره ۱- نحوه شناسایی نوع و مصادیق نقاط فسادخیز فعالیت های اقتصادی موضوع بند (۱) این ماده در چهارچوب مصوبات ستاد خواهد بود. نحوه اعمال نظارت بر فعالیت های اقتصادی اشخاص حقوقی به موجب آیین نامه ای خواهد بود که ظرف شش ماه از ابلاغ این قانون توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می رسد.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرایی بند (۲) این ماده همزمان با راه اندازی و بارگذاری سامانه مذکور توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه خواهد شد.

تبصره ۳- تمامی دستگاه های ذی صلاح نظیر سازمان امور مالیاتی کشور، بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، شرکت های بیمه و مؤسسات اعتباری غیربانکی و دستگاه های نظارتی که حسب وظایف قانونی یا به واسطه فعالیت اقتصادی خود و نیز سایر اشخاص حقیقی و حقوقی دیگر که

نیازمند دسترسی به صورت‌های مالی به همراه گزارش حسابرسی یا گزارش بازرس قانونی هستند، موظفند استعلام‌های مورد نیاز خود را از سامانه جامع صورت‌های مالی دریافت نمایند.

ماده ۱۵- به منظور جلوگیری از فساد در حوزه زمین و با هدف ایجاد هماهنگی، تمرکز و تبادل سامانه‌ای (سیستمی) اطلاعات پایه، تبیین دقیق فرآیند صدور مجوزها و ایجاد امکان استعلام برخط آنها، جلوگیری از تعارض اقدامات دستگاه‌ها با حفظ مأموریت‌های قانونی آنها، پیشگیری از صدور مجوزهای خلاف قانون و متعارض دستگاه‌های مختلف، دریافت، تجزیه و تحلیل گزارش‌ها و اقدامات مشکوک، شناسایی از طریق سامانه و ارجاع تخلفات و جرایم مرتبط با اراضی و املاک به مراجع رسیدگی کننده، ارائه خدمات صرفاً از طریق سامانه پنجره واحد و نظارت بر حسن اجرای اقدامات دستگاه‌ها، وزارت ارتباطات و فناوری اطلاعات مکلف است با همکاری وزارتخانه‌های امور اقتصادی و دارایی، جهادکشاورزی، راه و شهرسازی، اطلاعات و کشور، سازمان حفاظت محیط‌زیست، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور به همراه شهرداری‌ها و سازمان‌های تابع آنها از جمله سازمان جنگل‌ها، مراتع و آبخیزداری کشور، سازمان امور اراضی و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط و با استفاده از ستادهای استانی، سامانه جامع زمین را ایجاد و راه‌اندازی نماید. تمامی دستگاه‌های اجرایی و نظارتی و همچنین مراجع ذی‌ربط زیر نظر قوه قضاییه از جمله سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف به همکاری و هماهنگی کامل در این خصوص می‌باشند.

ماده ۱۶- در راستای ارتقای شفافیت و پیشگیری از فساد و تسهیل رقابت و منع انحصار، وزارت امور اقتصادی و دارایی موظف است با همکاری وزارت صنعت، معدن و تجارت آیین نامه اجرایی میزان و شرایط دسترسی به بازار کالا و خدمات عمومی، پارانه‌ای و انحصاری، ارزیابی وضعیت و تعیین محدوده بازار کالا و خدمات را تهیه و ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون به تصویب هیئت وزیران برساند.

ماده ۱۷- هرگونه واردات و صادرات از کلیه مرزهای زمینی، هوایی و دریایی از جمله اسکله‌ها، بنادر، فرودگاه‌ها و مناطق آزاد و ویژه اقتصادی و سایر موارد توسط اشخاص حقیقی و حقوقی، منوط به استقرار گمرک و رعایت قوانین و مقررات امور گمرکی و سایر قوانین و مقررات مربوط به صادرات و واردات می‌باشد.

ماده ۱۸- بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران موظف است:

۱- با دریافت نظرات دبیرخانه ستاد و عنداللزوم نظرات دستگاه‌های ذی‌ربط و در حدود وظایف قانونی خود با آسیب‌شناسی عملکرد موجود و شناسایی نقاط فسادخیز در حوزه پولی و بانکی حسب مورد شامل بانک‌ها، مؤسسات اعتباری غیربانکی، شرکت‌های تعاونی اعتبار، صندوق‌های قرض‌الحسنه، شرکت‌های واسپاری (لیزینگ) و صرافی‌ها و با مد نظر قرار دادن استانداردهای لازم و تجارب مفید

بین المللی، ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون برنامه عملیاتی با زمان بندی مشخص را تهیه و جهت تصویب به ستاد ارایه نماید و بر مبنای آن اقدامات مدیریتی، قانونی و انتظامی لازم در جهت پیشگیری و مقابله با فساد در نظام بانکی کشور را به مرحله اجرا بگذارد.

۲- فهرست نهادهای پولی و بانکی دارای مجوز را از طریق پایگاه اطلاع رسانی خود و سایر رسانه های ارتباط جمعی و شبکه های اجتماعی منتشر نموده و در دسترس عموم قرار دهد و تغییرات حاصله را نیز بروزرسانی کند. همچنین در ذیل فهرست مذکور به غیرمجاز بودن سایر موارد، تصریح و موارد غیرمجاز را نیز به صورت دوره ای اطلاع رسانی کند.

تبصره - نحوه شناسایی نوع و مصادیق نقاط فسادخیز موضوع بند (۱) این ماده در چهارچوب مصوبات ستاد خواهد بود.

ماده ۱۹- در راستای پیشگیری از فساد و مقابله با آن و به منظور ارتقای سلامت نظام اداری - مالی:

۱- عدم اجرای قوانین و مقررات مرتبط و نیز ضوابط ابلاغی از سوی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران که منجر به اقدامات بازارشکنانه (دامپینگ) در حوزه نظام های پرداخت و بانکداری الکترونیکی شود، موجب طرح موضوع در هیئت انتظامی بانک ها موضوع ماده (۳۴) قانون پولی و بانکی کشور می گردد.

۲- اعطای هرگونه تسهیلات، صدور ضمانت نامه های بانکی، گشایش اعتبار اسنادی، افتتاح حساب جاری و اعطای دسته چک توسط بانک ها و مؤسسات اعتباری غیربانکی به اشخاص بدحساب شبکه بانکی ممنوع است.

تبصره - ضوابط قرار گرفتن در فهرست اشخاص بدحساب و خروج از آن به موجب دستورالعملی است که ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به تصویب شورای پول و اعتبار می رسد. دستورالعمل مذکور در سامانه قوانین و مقررات کشور منتشر خواهد شد.

۳- هر گونه اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی توسط هر شخص در حوزه وظایف، اختیارات و مسئولیت های بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و سایر بانک ها در حوزه های ارزی، ریالی، نظارتی و اعتباری، مشمول مجازات های مقرر در قانون مجازات اعمال نفوذ برخلاف حق و مقررات قانونی - مصوب ۱۳۱۵- خواهد بود.

۴- ایجاد هرگونه مؤسسه تحت عنوان بانک یا مؤسسه اعتباری یا صندوق قرض الحسنه یا شرکت تعاونی اعتبار، واسپاری و صرافی و یا هرگونه اشتغال به عملیات پولی و بانکی و انجام اقداماتی از قبیل ایجاد دفتر یا شعبه و انجام تبلیغات عمومی از طریق رسانه، نصب تابلو و سایر روش ها برای

انجام امور مذکور، بدون مجوز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران توسط اشخاص حقیقی یا حقوقی جرم محسوب و مؤسسان و مدیران مربوط به مجازات های تعزیری درجه چهار محکوم می شوند. این مجازات قابل تخفیف، تبدیل، تعدیل و آزادی مشروط نخواهد بود.

۵- انجام عملیات بانکی و بانکداری الکترونیکی خارج از ضوابط ابلاغی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به منزله عملیات غیرمجاز بانکداری محسوب می شود.

۶- هرگونه فعالیت غیرمجاز اشخاص در حوزه پولی و بانکی از طریق ایجاد تعاملات غیرقانونی با مدیران و کارکنان بانک ها که منجر به انجام اموری از قبیل رفع سوء اثر از چک، اخذ فوری پاسخ استعلامات و انجام تبلیغات برای انجام این امور گردد، در حکم تحصیل مال از طریق نامشروع می باشد.

۷- رایحه هرگونه خدمات زیرساخت های مخابراتی و داده ای و اینترنتی از جمله خدمات بانکداری الکترونیکی، همراه بانک و تلفن بانک به متقاضیان تأسیس مؤسسات اعتباری قبل از اخذ مجوزهای لازم و اعلام موافقت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران ممنوع است و مسئولیت پاسخگویی در مراجع قضایی و اداری در این خصوص بر عهده مرتکب و نظارت و پیگیری بر این امر بر عهده بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران می باشد.

۸- نیروی انتظامی جمهوری اسلامی ایران موظف است در مورد آن دسته از مؤسسات و فعالان حوزه پولی و بانکی که حسب اعلام بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران فاقد مجوز لازم بوده یا تمام یا بخشی از فعالیت آنها خارج از مجوز مربوط می باشد بلافاصله از تاریخ ابلاغ این بانک نسبت به مهر و موم (پلمپ) مؤسسات مزبور و تعطیلی فعالیت مربوط اقدام نماید.

۹- هرگونه سپرده گذاری در مؤسسات اعتباری غیرمجاز ممنوع و تبعات منفی ناشی از آن بر عهده سپرده گذار است.

تبصره - مراجع ذی صلاح نظیر سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان ثبت احوال کشور، دفاتر اسناد رسمی، سازمان امور مالیاتی و بیمه ها و سایر دستگاه های اجرایی مکلفند امکان استعلام اطلاعات مورد نیاز بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران یا دستگاه های نظارتی و امنیتی برای اهداف مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام بانکی را از طریق سامانه و به صورت برخط بدون اخذ هرگونه هزینه فراهم نمایند.

ماده ۲۰- وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی کشور موظف است با هماهنگی وزارتخانه های تعاون، کار و رفاه اجتماعی و دادگستری و سایر دستگاه های ذی ربط طی برنامه عملیاتی با زمانبندی مشخص، ضمن آسیب شناسی قوانین، مقررات و عملکرد موجود و رعایت اصول ماده (۳) این قانون، اقدامات مدیریتی پیشگیری از فساد را به همراه اقدامات قانونی لازم جهت از بین بردن زمینه های

فساد در بخش سلامت، کاهش عناوین مجرمانه و تخلفات، متناسب سازی تنبیهات اداری و قضایی، ساماندهی مجوزهای ارایه خدمات مرتبط، جلوگیری از انحصار در ارایه خدمات پزشکی و سلامت، پایش و نظارت بر شرکت های تولید، توزیع، واردات و صادرات دارو و تجهیزات، نظام نظارت و اعتباربخشی بیمارستان ها، مراکز بهداشتی، تشخیصی و درمانی، داروخانه ها اعم از دولتی، غیردولتی، خصوصی و خیریه، نظام مندسازی طبابت های سنتی و غیررسمی به عمل آورده و گزارش اثربخشی برنامه ها و اقدامات را در مقاطع زمانی شش ماهه و سالانه به ستاد ارایه و جهت اطلاع مردم منتشر نماید.

ماده ۲۱- وزارت علوم، تحقیقات و فناوری موظف است با همکاری وزارتخانه های آموزش و پرورش و بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و معاونت علمی و فناوری رییس جمهور و سایر دستگاه های ذی ربط، ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون ضمن شناسایی نقاط فسادخیز نظام پژوهشی کشور نسبت به تدوین نظام نامه پژوهشی اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲) و (۳) ماده (۲) این قانون و دانشگاه ها و سایر مراکز علمی کشور با لحاظ رویکردهای زیر و ارسال آن به شورای عالی علوم، تحقیقات و فناوری جهت تصویب اقدام نماید:

۱- باز تعریف و الکترونیکی کردن مراحل اعلام نیاز، فراخوان، عقد قرارداد، اجرا، نظارت و کاربرد پژوهش ها

۲- هدایت پژوهش ها به سمت رفع نیازها و چالش های کشور

۳- تقویت سامانه های موجود مانند ایران داک و شیوه بهره برداری از آن ها مانند استعلام، ارزیابی و انتشار عمومی پژوهش های غیرمجرمانه ضمن حمایت از حقوق مالکیت فکری

تبصره - اشخاص مشمول موضوع این ماده و دانشگاه ها و سایر مراکز علمی کشور موظفند نسخه ای از پژوهش های خود را در این سامانه ثبت نمایند و قبل از هر گونه اقدام پژوهشی نسبت به استعلام از این سامانه اقدام نمایند.

ماده ۲۲- وزارت اطلاعات موظف است:

۱- نقاط مهم و آسیب پذیر در فعالیتهای مالی و اقتصادی کلان را شناسایی و نتایج و پیشنهادهای اصلاحی لازم را به اشخاص مشمول، ستاد و سایر مراجع ذیصلاح ارایه نماید. اشخاص مذکور موظفند پیشنهاد واصله را بررسی و پاسخ خود را ظرف سه ماه به وزارت اطلاعات و ستاد اعلام نمایند. در صورت وجود گزارش های موثق و یا قرائن معتبر مبنی بر وقوع فساد، وزارت مذکور نسبت به اولویت بندی آنها و کسب مجوز قضایی لازم برای پیگیری اقدام می نماید.

۲- با هماهنگی ستاد نسبت به ایجاد بانک اطلاعات یکپارچه فعالیت‌های مالی و اقتصادی کلان اقدام و دسترسی مناسب و لازم را برای دستگاه‌های نظارتی و اجرایی ذی‌ربط در حدود قوانین فراهم نماید.

۳- گزارش‌های ارجاعی از ستاد در خصوص مفاسد موضوع این ماده را بررسی و ظرف سه ماه نتایج اقدامات خود را به ستاد اعلام نماید.

تبصره ۱- مصادیق فعالیت‌های مالی و اقتصادی کلان موضوع این ماده، ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون از سوی وزارت اطلاعات با همکاری وزارت امور اقتصادی و دارایی تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- دستورالعمل اجرایی ایجاد بانک اطلاعات یکپارچه و روزآمدسازی آن مشتمل بر اقلام اطلاعاتی، شیوه جمع‌آوری، تجمیع، طبقه‌بندی و نحوه تبادل آنها، دستگاه‌ها و سطح دسترسی آنها ظرف شش ماه از تاریخ لازم‌الاجرا شدن این قانون از سوی وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۳- اشخاص مشمول موظفند نسبت به ارائه اسناد و اطلاعات درخواستی وزارت اطلاعات موضوع این ماده اعم از عادی و طبقه‌بندی شده در چهارچوب و زمان تعیین شده توسط آن وزارت اقدام نمایند. اسناد و اطلاعات متضمن اسرار تجاری و مالکیت معنوی مربوط به اشخاص مشمول موضوع بندهای (۵) و (۶) ماده (۲) این قانون از شمول این حکم مستثنا می‌باشد.

تبصره ۴- وزارت اطلاعات در پرونده‌های موضوع این ماده علاوه بر گزارش‌دهی یا اعلام جرم به مراجع قضایی یا سایر مراجع رسیدگی‌کننده می‌تواند نسبت به پیگیری موضوع در مراجع مذکور از طریق معرفی نماینده حقوقی اقدام نماید. حکم این ماده نافی مسئولیت‌های قانونی دستگاه‌های ذی‌ربط نخواهد بود.

ماده ۲۳- وزارت اطلاعات مکلف است با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط ظرف شش ماه پس از لازم‌الاجرا شدن این قانون؛ آیین‌نامه اجرایی نحوه پیشگیری از وقوع فساد در حوزه زمین را تهیه و جهت تصویب به هیئت وزیران ارسال نماید.

ماده ۲۴- ستاد کل نیروهای مسلح مکلف است به منظور پیشگیری از فساد و مقابله با آن و همچنین ارتقای سلامت نظام اداری - مالی حوزه نیروهای مسلح، نسبت به تدوین برنامه مقابله با فساد براساس تکالیف این قانون و سیاست‌های ضد فساد کشور اقدام و گزارش تحقق این برنامه‌ها و اقدامات به عمل آمده را سالانه به مقام معظم رهبری و ستاد ارایه نماید.

ماده ۲۵- مرجع ملی کنوانسیون سازمان ملل متحد برای مقابله با فساد موظف است:

۱- به منظور تحقق ارتقای سلامت نظام اداری - مالی، با همکاری دستگاه‌های ذی‌ربط تمهیدات لازم برای توسعه و تقویت مشارکت جامعه مدنی از جمله سازمان‌های مردم نهاد در زمینه پیشگیری از فساد و مقابله با آن و همچنین ارتقای سلامت نظام اداری - مالی را در چهارچوب قوانین و مقررات مربوط فراهم آورد و گزارش سالانه آن را به ستاد ارایه کند.

۲- به منظور بهبود فرهنگ عمومی مقابله با فساد و ارتقای مشارکت مردم در این زمینه، تقویت اصول مسئولیت پذیری، صداقت، پاسخگویی، قانونمداری، شفافیت و صیانت از حقوق شهروندی، با همکاری دبیرخانه ستاد و دستگاه‌های ذی‌ربط برنامه جامع فرهنگی ضد فساد کشور را با در نظر گرفتن ابعاد زیر و با استفاده از همه ابزارهای در دسترس نظیر رادیو و تلویزیون، رسانه‌های جمعی، شبکه‌های اجتماعی، روزنامه‌ها، پایگاه‌های اطلاع‌رسانی، مساجد، بسیج، ائمه جمعه و جماعات، مدارس و دانشگاه‌ها، نهادهای مدنی و همچنین با استفاده از ظرفیت سینما، موسیقی، فیلم و سریال تهیه و به تصویب ستاد برساند:

الف- افزایش آگاهی‌های عمومی در مقابله با فساد

ب- آموزش و اطلاع‌رسانی عمومی قوانین و مقررات مربوط

پ- ترغیب و تشویق شهروندان برای کنش‌های ضدفساد

ت- آموزش، روشنگری و تربیت اشخاص مسئولیت‌پذیر در مواجهه با هرگونه فساد

ث- نهادینه‌سازی آموزش مقابله با فساد در حوزه‌های دانشگاهی نظیر تعریف رشته مستقل و پودمان مدیریت مقابله با فساد و ارتقای سلامت نظام اداری - مالی و دروس اختیاری در رشته‌های مرتبط، نشست‌ها و همایش‌ها

ج- تقویت مبارزه جدی و قانونی و معرفی متخلفین به دستگاه‌های قضایی

چ- اطلاع‌رسانی و پاسخگویی شفاف و مداوم به رسانه‌ها و جامعه مدنی

ح- اطلاع‌رسانی منظم و کارآمد به شهروندان در خصوص اقدامات مقابله با فساد

خ- تسهیل امکان گزارش تخلفات و مفسد توسط مردم و مدیران

۳- همکاری و هماهنگی لازم در راستای اجرای بهینه تعهدات مرتبط با کنوانسیون مقابله با فساد سازمان ملل متحد را بین اشخاص مشمول انجام دهد.

۴- براساس گزارش‌های موضوع ماده (۱۰) این قانون و نتایج گزارش‌های مربوط، میزان انطباق با اصول مندرج در کنوانسیون مقابله با فساد سازمان ملل متحد را بررسی نموده، و پس از شناسایی خلاءها و چالش‌های موجود، راهکارهای متناسب مورد نیاز را در زمینه‌های اجرایی و تقنینی به ستاد پیشنهاد نماید.

تبصره - آیین نامه اجرایی بندهای (۱) و (۲) این ماده به پیشنهاد مرجع یادشده با همکاری دستگاه های ذی ربط از جمله وزارتخانه های آموزش و پرورش و علوم، تحقیقات و فناوری و سازمان صدا و سیما جمهوری اسلامی ایران پس از تأیید سستاد به تصویب هیئت وزیران خواهد رسید.

ماده ۲۶ - دیوان محاسبات کشور موظف است:

۱- گزارش های ارسالی ستاد درباره تخلفات مالی و محاسباتی مربوط به دستگاه های موضوع اصل (۵۵) قانون اساسی را بررسی و نتیجه اولیه آن را ظرف دو ماه به ستاد گزارش نماید.

۲- گزارشی از روند رسیدگی به تخلفات مالی را علاوه بر رئیس مجلس به ستاد نیز ارایه کند تا عنداللزوم ستاد نسبت به انتشار آن برای آگاهی عموم مردم اقدام نماید.

ماده ۲۷ - قوه قضاییه موظف است:

۱- در هر حوزه قضایی با توجه به حجم جرائم اقتصادی و مالی موضوع این قانون، شعبه یا شعب تخصصی را در دادسراها و دادگاه ها با رعایت صلاحیت های قانونی برای رسیدگی به جرایم مذکور ایجاد نماید. قضات این شعب باید دوره های مصوب آموزش های تخصصی را گذرانده یا بگذرانند.

۲- نسبت به استقرار و توسعه پایگاه اطلاعات مدیریت پرونده های مطروحه در دستگاه قضایی با تأکید بر موارد زیر اقدام نماید:

الف - تهیه نسخه الکترونیکی اطلاعات، اسناد و پرونده ها در پایگاه حداکثر (۲۴) ساعت پس از تولید یا دریافت

ب - تعیین شعب صالح و نوبت دهی رسیدگی به پرونده ها توسط پایگاه و قابلیت ردیابی و پیگیری فرآیند رسیدگی

پ - امکان ثبت نامه های وارده و لوایح ارسالی به مراجع قضایی با احراز هویت اشخاص به صورت متمرکز در هر واحد قضایی

ت - امکان ارسال یا تحویل نسخه الکترونیک اوراق پرونده که مطالعه آن برای اصحاب دعوا مطابق قوانین، مجاز شناخته شده است.

ث - راه اندازی پایگاه اطلاعات آرای صادره قضایی

ج - تمرکز خلاصه اطلاعات پرونده های مطروحه در محلی مشخص در قوه قضاییه

چ - امکان ارایه اطلاعات لازم به کلیه دستگاه های نظارتی

تبصره - دستورالعمل اجرایی این پایگاه ظرف سه ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون، توسط رئیس قوه قضاییه تهیه و ابلاغ می گردد.

۳- لوايح معاضدت قضايي را به پيشنهاده وزارت دادگستري تهيه و از طريق هيئت وزيران به مجلس شوراي اسلامي ارايه نمايد. قراردادهای دو یا چند جانبه در خصوص جرایم و تخلفات موضوع این قانون باید حسب مورد حداقل یکی از موارد زیر را در برگیرد:

الف- استرداد متهمان و مجرمان.

ب- استرداد اموال و دارایی‌های نامشروع حاصل از جرایم و تخلفات موضوع این قانون.
پ- تبادل اطلاعات درباره‌ی جرایم اثبات‌شده یا در حال پیگیری مجرمان اقتصادی در محاکم قضایی

۴- با در نظر گرفتن قوانین و مقررات داخلی و بهره‌گیری از حقوق و استانداردهای بین‌المللی با آسیب‌شناسی نقاط مستعد فساد و به منظور پیشگیری از فرصت ارتکاب فساد و صیانت از حقوق مردم در قوه قضاییه نسبت به تدوین برنامه‌های بلند مدت، میان مدت و کوتاه مدت مقتضی در ابعاد زیر اقدام و پس از تصویب رییس قوه قضاییه اجراء نماید:

الف - تقویت سلامت نظام اداری قوه قضاییه در حوزه‌هایی نظیر انتصاب، ترفیع، انتقال، دوره تصدی، کارآموزی، برکناری، مصونیت، امنیت، آزادی بیان و حفاظت در برابر نفوذ ناروای سایر قوا، مدیریت تعارض منافع در حین و بعد از خدمت

ب - به حداقل رساندن فرصت‌های ارتکاب فساد در حوزه‌هایی نظیر سلامت کارکنان دادگاه‌ها، ارجاع پرونده‌ها، حفظ اسناد پرونده‌ها، مدیریت پرونده‌ها و دسترسی عادلانه

پ - ارتقای پاسخگویی، شفافیت، نظارت و انضباط اداری و مالی

ت - ارسال گزارش سالانه عملکرد برنامه ارتقای سلامت قوه و سایر اقدامات ضد فساد خود به مقام معظم رهبری و ستاد

۵- با آسیب‌شناسی قوانین و مقررات اجرایی و تنبیهی و عملکرد موجود با هدف رفع خلاءهای قانونی موجود و جرم‌انگاری و برخورد قاطع با جرایم حوزه زمین، با هماهنگی وزارتخانه‌های راه و شهرسازی، جهادکشاورزی، کشور، اطلاعات، دادگستری، دفاع و پشتیبانی نیروهای مسلح، سازمان حفاظت محیط‌زیست و دبیرخانه ستاد و سایر دستگاه‌های ذی‌ربط ظرف یکسال از تاریخ ابلاغ این قانون نسبت به تدوین لایحه تشدید مجازات متجاوزین به اراضی ملی، دولتی، عمومی و منابع طبیعی و انفال اقدام نماید.

تبصره - قوه قضاییه در صورت وجود دلایل و قرائن معتبر دایر بر ارتکاب فساد از سوی کارکنان اداری و یا قضایی این قوه پرونده را به مراجع رسیدگی‌کننده ذی‌صلاح ارسال می‌نماید. مرجع رسیدگی موظف است با لحاظ قرائن و دلایل مذکور نسبت به تعلیق خدمت آنان از دو ماه تا یک سال اقدام نماید. در صورت ضرورت ادامه تعلیق، با نظر رییس دادگستری استان مربوط این مدت تا اتمام

رسیدگی ادامه خواهد یافت. در صورت صدور رأی قطعی مبنی بر براءت در مراجع رسیدگی کننده، ضمن رفع تعلیق، متهم از حقوق و مزایای ایام تعلیق برخوردار خواهد شد.

ماده ۲۸- سازمان بازرسی کل کشور موظف است:

۱- در اجرای تکالیف و وظایف مقرر و در راستای حاکمیت قوانین و ارتقای آنها و پیشگیری از فساد گزارش تحقق اجرای این قانون و سایر قوانین و مقررات مرتبط با فساد را به همراه پیشنهادهای اصلاحی به طور سالانه و نیز حسب مورد به مقام معظم رهبری و رؤسای سه قوه و ستاد آرایه نماید.

۲- هرگاه اقدامات فرد یا جمعی از نمایندگان مجلس شورای اسلامی یا قضات به تشخیص آن سازمان فساد محسوب گردد، مراتب را جهت رسیدگی به قوه قضاییه اعلام نماید.

۳- گزارشهای ارجاعی ستاد درباره فساد را مورد بازرسی و بررسی قرار داده و نتیجه اولیه را به صورت فوق العاده و نتایج تکمیلی را ظرف دو ماه به ستاد آرایه نماید.

ماده ۲۹- سازمان ثبت اسناد و املاک کشور موظف است در جهت جلوگیری از تضاد منافع و اشتغال خارج از ضوابط مدیران و کارکنان دولت در بدنه مدیریتی یا هیئت مدیره و یا عناوین مشابه دیگر در اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳)، (۴) و (۵) ماده (۲) این قانون و یا انجام معاملات در حیطه کاری مربوط به آنها، نسبت به بروزرسانی محتوای سامانه اطلاعات جامع اشخاص حقیقی و حقوقی ثبت شرکتها با همکاری وزارت اطلاعات، سازمان اداری و استخدامی کشور، سازمان ثبت احوال کشور، ستاد کل نیروهای مسلح و سایر دستگاههای ذی ربط اقدام نماید و امکانات لازم جهت دسترسی ستاد و سایر دستگاههای اجرایی و نظارتی نظیر سازمان بازرسی کل کشور و وزارت اطلاعات به این سامانه را فراهم نماید.

تبصره - هرگونه انجام معامله و به کارگیری اشخاص دارای تضاد منافع بدون رعایت ضوابط قانونی ممنوع است و با متخلفین براساس قانون رسیدگی به تخلفات اداری برخورد خواهد شد. حکم این تبصره ناسخ لایحه قانونی راجع به منع مداخله وزرا و نمایندگان مجلسین و کارمندان دولت در معاملات دولتی و کشوری - مصوب ۱۳۳۷-، نخواهد بود.

بخش چهارم - سایر مقررات

ماده ۳۰- بالاترین مقام اشخاص مشمول در حدود وظایف قانونی خود مسئول حسن اجرای این قانون و مصوبات ستاد بوده و در قبال آنها پاسخگو می باشند و همچنین موظفند گزارش موردی و ادواری خود را در چهارچوب مصوبات ستاد از طریق دبیرخانه آرایه نمایند.

ماده ۳۱- بازرسان، کارشناسان رسمی، حسابرسان و حسابداران، ممیزان، ذی حسابها، ناظران، سردفتران دفاتر اسناد رسمی، مشاوران و کارگزاران رسمی و سایر اشخاصی که مسئول ثبت یا رسیدگی به اسناد، دفاتر و فعالیت های اشخاص حقیقی و حقوقی در حیطه وظایف خود می باشند

موظفند در صورت مشاهده هرگونه فساد یا مواردی که به علت وجود دلایل و قرائن ظن قوی به وقوع فساد است، چنانچه ترتیباتی در قوانین دیگر نباشد، مراتب را ظرف هفت روز کاری به بالاترین مقام دستگاه و یا مرجع نظارتی و مدیریتی مربوط اعلام نمایند. متخلفین از این حکم به جزای نقدی به میزان دو تا ده برابر ضرر و زیان وارده و نیز حسب مورد لغو پروانه یا لغو ابلاغ برای مدت پنج سال در انجمن‌ها، مؤسسات و اتحادیه‌های صنفی و حرفه‌ای محکوم می‌شوند.

تبصره ۱- آیین نامه اجرایی نحوه شناسایی و گزارش موارد مشکوک به مفاسد اقتصادی ظرف شش ماه از تاریخ لازم الاجرا شدن این قانون با پیشنهاد وزارت دادگستری با همکاری دبیرخانه ستاد، سازمان بازرسی کل کشور، سازمان حسابرسی کشور و وزارت اطلاعات تهیه و به تصویب هیئت وزیران می‌رسد.

تبصره ۲- در مواردی که فساد یا مشکوک به فساد مربوط به بالاترین مقام دستگاه یا بستگان وی باشد، گزارش موضوع این ماده به مرجع نظارتی ذیصلاح اعلام می‌گردد. منظور از بستگان، افراد دارای قرابت نسبی یا سببی از طبقات اول و دوم تا هر درجه با اشخاص مشمول یا دارای قرابت نسبی یا سببی از طبقات اول و دوم تا درجه دوم با برادر و خواهر یا با عروس یا داماد اشخاص مشمول است. فرزندخوانده از نظر قرابت، در حکم فرزند است.

ماده ۳۲- ذی‌حسابان و مدیران مالی دستگاه‌های مشمول سامانه تدارکات الکترونیکی دولت (ستاد) مکلفند در صورت عدم رعایت ضوابط مربوط به انجام معاملات مشمول سامانه مذکور از انعقاد قرارداد و همچنین انجام مراحل پرداخت نظیر تعهد، حواله، پرداخت وجه امتناع نمایند. تخلف از این ماده، در حکم تصرف غیرمجاز در اموال دولتی است.

ماده ۳۳- دولت مکلف است طبق مقررات این قانون نسبت به حمایت قانونی، قضایی، حقوقی و تأمین امنیت و جبران خسارات مادی و معنوی اشخاص و خانواده آنان (پدر، مادر، خواهر و برادر و همسر و فرزندان) که تحت عنوان مخبر، شاهد، گزارش‌دهنده، مطلع، بازرس، اطلاعات صحیحی را برای پیشگیری، کشف یا اثبات جرم و تخلف و همچنین شناسایی مرتکب در اختیار ستاد، وزارت اطلاعات یا مرجع صالح قضایی، سازمان بازرسی کل کشور، مقام ذیصلاح اداری یا هیئت رسیدگی به تخلفات اداری ذی‌ربط قرار می‌دهند و به این دلیل در معرض تهدید و اقدامات انتقام‌جویانه قرار می‌گیرند، اقدام نماید. اقدامات حمایتی مذکور عبارتند از:

۱- عدم افشای اطلاعات مربوط به هویت و مشخصات خانوادگی و محل سکونت یا فعالیت اشخاص مذکور، مگر در مواردی که قاضی رسیدگی‌کننده به لحاظ ضرورت شرعی یا محاکمه عادلانه و تأمین حق دفاع متهم افشاء هویت آنان را لازم بداند.

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

- ۲- فراهم آوردن موجبات انتقال افراد مذکور با درخواست آنان به محل دیگر در صورتی که در اشخاص مشمول موضوع بندهای (۱)، (۲)، (۳) و (۴) ماده (۲) این قانون شاغل باشند.
- ۳- جبران صدمات و خسارات جسمی یا مالی در مواردی که امکان جبران فوری آن از ناحیه واردکننده صدمه یا خسارت ممکن نباشد.
- ۴- ممنوعیت هر گونه برخورد اداری از جمله اخراج، بازخرید کردن، بازنشسته نمودن بیش از

موضوع	موضوع
توضیح	توضیح
اشخاص	ذی نفع به اطلاعات مذکور، در آیین نامه اجرایی این قانون مشخص می شود.
تبص	سره ۲- دستگاه اجرایی مربوط موظف به انتقال افراد موضوع بند (۲) این ماده است و این باید به هیچ وجه موجب تقلیل حقوق، مزایا، گروه شغلی و حقوق مکسبه آنان گردد.
انتقال	سره ۳- دولت می تواند خسارت پرداخت شده موضوع بند (۳) این ماده را از واردکننده صدمه یا مطالبه نماید.
تبع	سره ۴- سازمان برنامه و بودجه کشور مکلف است بار مالی اجرای این ماده را همه ساله در ستواری وزارت دادگستری پیش بینی نماید.
خسارت	سره ۵- اشخاص موضوع این ماده در صورتی مشمول مقررات این قانون می شوند که اطلاعات تند به شواهد و مدارک بوده و اقدامات آنان مورد تأیید مقامات ذی صلاح باشد.
تبص	سره ۶- آیین نامه اجرایی این ماده ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد
بودجه	اطلاعات با همکاری سازمان اداری و استخدامی کشور و وزارت دادگستری تهیه و پس از تأیید تصویب هیئت وزیران می رسد.
تبص	۳۴- کلیه اشخاص حقیقی و حقوقی که در راستای پیشگیری از فساد و مقابله با آن، از وقوع
آنها مس	اطلاع یافته و یا هر گونه اسناد و مدارکی دال بر ارتکاب فساد به دست آورند، در صورتی که
تبص	را به صورت حضوری یا از سایر طرق ممکن به یک یا چند مرجع نظارتی ذی صلاح منعکس
وزارت ا	ز حمایت های قانونی موضوع ماده (۳۲) این قانون برخوردار می شوند.
ستاد به	۳۵- هر گونه گزارش یا اظهار خلاف واقع و نیز ارائه اسناد و مدارک غیرواقعی توسط اشخاص
ماده	که موجب تضییع حقوق قانونی دولت یا شخص ثالث یا فرار از پرداخت عوارض یا مالیات یا
فساد ا	مجوز یا موافقت اصولی نثاروا گردد، جرم محسوب می شود. چنانچه برای عمل ارتكابی
موضوع	ن مجازاتی تعیین شده باشد، مرتکب به همان مجازات محکوم می شود.
نماینده	رت، علاوه بر لغو امتیازات مذکور، مرتکب به جزای نقدی معادل حقوق تضییع شده و
ماده	
مشمول	
کسب امتیاز یا	
در سایر قوانین	
در غیر این صو	

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

نیز جبران زیان وارده با مطالبه ذی نفع محکوم می گردد. هر یک از کارکنان اشخاص مشمول که حسب وظیفه با موارد مذکور مواجه شوند مکلفند موضوع را به مقام بالاتر گزارش نمایند. مقام مسئول در صورتی که گزارش را مقرون به صحت تشخیص دهد مراتب را به مرجع قضایی اعلام می نماید. متخلفین از این تکلیف به مجازات یک تا سه سال انفصال موقت از خدمات دولتی و عمومی محکوم می شوند.

ماده ۳۶- اشخاص زیر تشویق می گردند:

۱- مدیران و کارکنان اشخاص مشمول و سایر اشخاصی که موفق به شناسایی، کشف فساد و معرفی افراد متخلف مذکور در این قانون گردند، مشروط بر آنکه تخلف یا جرم در مرجع صالح اثبات شود.

۲- مدیران و کارکنان اشخاص مشمول که طبق اعلام ستاد موفق به اجرای مطلوب این قانون شوند یا در طول یک سال میزان سلامت نظام اداری - مالی خود را ارتقاء بخشند.

تبصره - آیین نامه اجرایی این ماده ظرف سه ماه پس از لازم الاجرا شدن این قانون به پیشنهاد سازمان اداری و استخدامی کشور و سازمان برنامه و بودجه کشور تهیه و پس از تأیید ستاد به تصویب هیئت وزیران می رسد.

ماده ۳۷- هر شخصی که مرتکب یکی از مصادیق فساد گردد علاوه بر مجازات های مقرر قانونی توسط مراجع قضایی یا اداری، متناسب با جرم یا تخلف ارتكابی، تبعات اقتصادی و اجتماعی جرم، وضعیت مرتکب، کوشش وی برای کاهش آثار جرم یا جبران زیان ناشی از آن، به یک تا سه مورد از محرومیت های مندرج در بندهای (پ)، (ت)، (ج) و (ذ) ماده (۲۳) قانون مجازات اسلامی - مصوب ۱۳۹۲- و یا محرومیت های زیر به مدت دو تا پنج سال محکوم می شود:

۱- شرکت در مناقصه ها و مزایده ها یا انجام معامله یا انعقاد قرارداد با اشخاص مشمول

۲- دریافت تسهیلات مالی و اعتباری از اشخاص مشمول

۳- عضویت در هیئت مدیره و مدیریت و بازرسی هر نوع شرکت یا مؤسسه

۴- دریافت و یا استفاده از کارت بازرگانی و انواع معافیت های مقرر در قوانین مالی، مالیاتی و گمرکی

۵- اخذ موافقت نامه ی اصولی و یا مجوز واردات و صادرات

تبصره - تخلفات و جرایم قاچاق کالا و ارز از شمول این ماده خارج و مطابق مقررات قانون مبارزه با قاچاق کالا و ارز - مصوب ۱۳۹۲- با اصلاحات بعدی عمل می شود.

ماده ۳۸- آن دسته از مأموران وزارت اطلاعات که در راستای مقابله با مفسد حوزه فعالیت های مالی و اقتصادی کلان و مبارزه با تأمین مالی تروریسم توسط این وزارت مأموریت می یابند، ضابط

۵۳۹۸۵/۱۱۶۸۰۶

۱۳۹۸، ۹، ۱۳

جمهوری اسلامی ایران

رئیس جمهور

خاص دادگستری محسوب می شوند. در مواردی که انجام تحقیقات توسط وزارت یادشده مستلزم کسب مجوز مرجع قضایی باشد، مرجع مذکور همکاری لازم را در چهارچوب قوانین به عمل می آورد.

ماده ۳۹- آیین نامه اجرایی این قانون به استثناء مواردی که ترتیب خاصی برای آنها مقرر شده است، ظرف شش ماه پس از لازم الاجرا شدن آن، توسط سازمان اداری و استخدامی کشور و با همکاری سازمان برنامه و بودجه کشور و وزارتخانه های دادگستری، اطلاعات و امور اقتصادی و دارایی، معاونت حقوقی رییس جمهور و حسب مورد دستگاه مربوط تهیه و جهت تصویب به هیئت وزیران ارایه می شود.

ماده ۴۰- قانون ارتقای سلامت نظام اداری و مقابله با فساد - مصوب ۱۳۹۰/۸/۷ - مجمع تشخیص مصلحت نظام، نسخ می گردد.

رئیس جمهور

وزیر دادگستری